

СКОПЈЕ

енергетски
ефикасен град

Ефикасен транспорт

Штедиме енергија за поголем комфор

Алтернативен транспорт

Почитувани сограѓани,

Заедно со националните влади, локалните и регионални власти ја делам одговорноста и активно ја преземаам обврската за борба против глобалното зајонтување преку програма за ефикасно користење на енергијата и користење на обновливите извори на енергија.

Ние сме свесни за се повисоките трошоци за енергија, важноста за сигурно снабдување со енергија, како и климатските промени предизвикани од ирационалното користење на енергијата. Градош Скопје придонесува за намалување на потрошувачката на фосилни горива за зајонтување, намалување на емисиите на стакленички гасови и промоција за користење на обновливи извори на енергија. Град Скопје ја потпиша Повелбата на градоначалниците во Брисел на 4 мај 2010 година. Таа претставува најамбициозна иницијатива на Европската комисија која директно ги вклучува локалните власти и нивните граѓани во борбата против глобалното зајонтување. Со потпишување на Повелбата, градовите треба да ја намалат емисијата на јаглеродниот диоксид најмалку 20%. Градош Скопје е член на Мрежата на енергетски ефикасни главни градови во југоисточна Европа. Скопје, заедно со Загреб, Сараево, Подгорица, Тирана и Фрајбург (како град модел) и Германското друштво за меѓународна соработка (ГИЗ), успешно соработуваат за осигнување на целиште на Европската Повелба на градоначалници.

Во март 2011 година, Градош Скопје ја отвори Канцеларијата за управување со енергијата и Инфо центарот за енергетска ефикасност и обновливи извори.

Планираните проекти кои се отшани во оваа белешка вклучуваат реализирани и идни проекти, како промоција и нови сообраќајни решенија, нови видови транспорт, нови технологии во областа на осветлувањето и подобрување на енергетската ефикасност во јавните и резиденцијални објекти.

Ве уверувам дека Градош Скопје и понашаму ќе продолжи да придонесува во борбата против глобалното зајонтување и ќе даде силна поддршка на иницијативите поттикнати во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија и нивниот начин на примена во секојдневниот живот.

*Ви благодарам,
Коце Трајановски*

Ефикасен транспорт

1. Градош Скопје изведе голем број модерни сообраќајни решенија кои придонесоа за подобрување на ефикасноста на сообраќајот. Изградени се булеварите Илинден, Митрополит Теодосиј Гологанов, Србија, Трета македонска бригада, Свети Климент Охридски, Борис Трајковски и МАНАПО. Реконструкциите продолжуваат.

- 2.** Во Скопје се вовеле нов сообраќаен концепт и изградени се повеќе кружни сообраќајници на булеварот Митрополит Теодосиј Гологанов кај Католичката црква, на улицата Боца Иванова во Бутел, помеѓу улиците Лазо Трповски и Втора македонска бригада, на булевар Ѓорче Петров, како и кај црквата Свети Петар и Павле во Ѓорче Петров. Сите овие проекти придонесуваат за континуирано движење на возилата, а со тоа економично трошење на горивото.

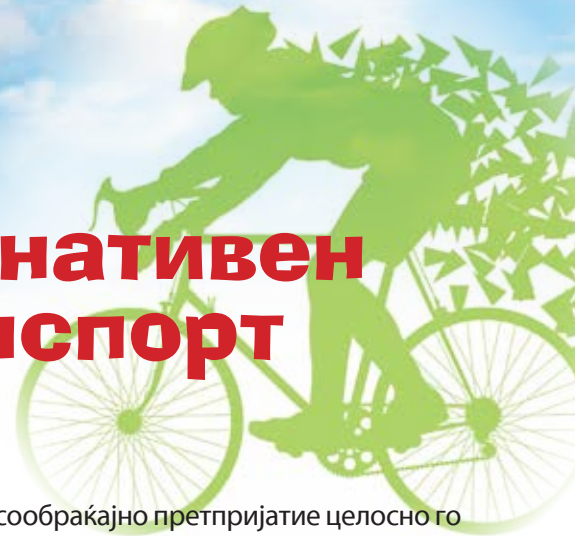

- 3.** Градот Скопје е еден од првите градови во Југоисточна Европа

кој има централно регулирање на сообраќајот. Во 2013 година Градот Скопје доби модерен Центар за управување и контрола на сообраќај чија главна цел е прибирање податоци за сообраќајот во реално време, управување со семафорскиот систем, визуелно набљудување на сообраќајот, давање приоритет на возилата од јавниот градски превоз и информирање на возачите. Со реализацијата на овој проект ќе се намали времето на патување и времето на чекање за поминување на крстосниците, ќе се намали загадувањето на животната средина и потрошувачката на гориво, а ќе се зголеми комерцијалната брзина во јавниот транспорт.

Алтернативен транспорт

- 4.** Во 2013 година Јавното сообраќајно претпријатие целосно го обнови својот возен парк. Благодарение на добрата соработка на Градот Скопје со Владата на Република Македонија, на градските улици сега сообраќаат вкупно 312 нови автобуси, од кои 80 се нископодни, 215 се двокатни, а 16 се минибуси. Со новите автобуси ќе се заштеди големо количество гориво и ќе се зголеми квалитетот на воздухот во градот.

- 5.** Градот Скопје посветува големо време и енергија на одржување на постојните и изградба на нови велосипедски патеки. Сите новоизградени булевари на територијата на Скопје имаат и нови велосипедски патеки (булеварите: Илинден, Трета македонска бригада, Теодосиј Гологанов, Србија, Климент Охридски, Борис Трајковски). Градот Скопје ја продолжи и велосипедската патека на кејот на реката Вардар, каде што од десната страна ја изгради на потег од поче-

токот на Општина Аеродром до мостот Тодор Александров. Изградена е и нова велосипедска патека од левата страна на кејот на Реката Вардар, на потег од мостот Гоце Делчев до мостот на булавар 8 Септември.

- 6.** Градот Скопје во континуитет работи на промоција на велосипедот, не само како средство за рекреација туку и како алтернативно превозно средство. Изминативе години беа реализирани голем број проекти и манифестации за развивање на свеста кај граѓаните.

Еден од најважните е воведувањето на системот за изнајмување велосипеди во Скопје кој функционира од 2010 година. Со овој проект на сите заинтересирани на 5 паркиралишта, за цена од 10 денари од час на располагање им стојат 250 велосипеди. Велосипедите се поставени на 5 паркиралишта со кои стопанисува претпријатието и тоа: Јавно паркиралиште Градска Болница, Јавно паркиралиште Треска, Јавно паркира-

лиште зона Д40, Јавно паркиралиште зона Д3 и Катна гаража Македонска фаланга. Велосипедите може да се изнајмат од една и да се вратат на друга локација, а за нивно изнајмување потребно е само пополнување на образецот Барање за изнајмување велосипед и давање на увид лична карта.

- 7.** Јавното претпријатие Градски паркинг набави 5 електромобили и 10 електровелосипеди коишто им се ставени на располагање на граѓаните. Цената на билетот за електромобилите изнесува 50 денари по лице, за една тура за разгледување која во просек ќе трае 20 минути. Цената за изнајмување електровелосипед изнесува 100 денари, за користење од максимум 1 час. Електромобилите се одлична можност за остварување на целите за енергетска ефикасност и истите се користат во многу градови во Европа за туристичка промоција на знаменитостите.

Штедиме енергија за зголемен комфор

- 8.** Средните училишта Георги Димитров и Здравко Цветковски од почетокот на 2013 година се греат на гас. Гасификацијата на средните училишта е проект со чија реализација Градот Скопје придонесува за почиста животна средина. Со замена на користење на течното гориво (масло за домаќинства, мазут) со природен гас, ќе се елиминира емисијата на сулфурдиоксид и саѓи, ќе има големо намалување на азотните оксиди и значително намалување на јаглеродниот диоксид. Покрај еколошките придобивки, со гасификацијата на двете средни училишта се добива заштеда во сметките за затоплување во висина од 45 до 50 насто. Очекуван повраток на целосната инвестицијата е за најмногу 3 години.

- 9.** Во насока на поголема енергетска ефикасност извршена е промена на ПВЦ прозорците во сите средни училишта кои се во ингеренција на Градот Скопје.

Во 2014 година, извршена е целосна реконструкција на фасадата (термо-изолација со дебелина од 10 сантиметри), промена на старите прозорци со нови ПВЦ и промена на покривот на СУГС Јосип Броз Тито. Освен во средните училишта, Градот врши континуирана обнова со мерки за енергетска ефикасност и на другите јавни објекти.

- 10.** Сите објекти кои се на централниот систем на загревање имаат систем на второстепена регулација, односно економично регулирање на топлинските станици. Тоа значи дека со престанокот на употребата на просториите во сите објекти се врши затворање на системот за загревање. Со тоа е намалена потрошувачка на топлина во објектите и како резултат имаме помали износи на сметките за загревање и заштеда на средства.

- 11.** Градот Скопје во 2012 година изврши реконструкција на фасадите на објектите Пелистер и над кафулето Тренд, на плоштадот Македонија. На објектот Пелистер реконструирана е вкупна површина од околу 1200 квадратни метри. На фасадата на зградата на

улица Никола Вапцаров број 2, објект над кафулето Тренд реконструиран е челниот дел на објектот којшто гледа кон градскиот плоштад. Обновена е површина од 210 квадратни метри, со природен материјал, стакло и со соодветна изолација. Новите фасади им дадоа комплетно нов лик на овие објекти, а овозможија и исполнување на барањата за енергетска ефикасност.

Енергетски ефикасно осветлување

12. Градот Скопје во континуитет работи на подобрување на уличното осветлување на булеварите и на магистрални улици. Досега над 95 проценти од уличното осветлување со живини светилки е заменето со натриумови енергетски ефикасни светилки. Оваа активност резултира со намалување од 35 до 50 проценти на потрошувачката на електрична енергија.

13. Развиваме проект за реконструкција на semaфорите и илуминација на фасадите во центарот на Градот со ЛЕД светилки. Најголем дел од semaфорите на крстосниците се поставени semaфори кои имаат ЛЕД светилки. Освен тоа се поставени и ЛЕД светилки како илуминација на фасадите и спомениците во центарот на Градот. ЛЕД светилките имаат приближно 10 пати помала потрошувачка на електрична енергија од конвенционалните.

ИНФО ЦЕНТАР ЗА
**ЕНЕРГЕТСКА
ЕФИКАСНОСТ**
ГРАД СКОПЈЕ

Информирајте се на: 02/3297-531